

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över förslag om sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Bakgrund och innehållet i förslaget

Inför budgetpropositionen för 2026 är det angeläget att skatteförslagen kan förberedas genom remittering. För att möjliggöra en samlad behandling av skatteförslag med budgeteffekter remitterar Finansdepartementet den aktuella promemorian. Om de skatteåtgärder som nu remitteras kommer att presenteras i budgetpropositionen för 2026, och i vilken omfattning och med vilken dimensionering, blir beroende av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehovet samt de överläggningar som förs i det slutliga arbetet med budgetpropositionen. I promemorian föreslås att mervärdesskattesatsen på tillträde till danstillställningar ska sänkas från 25 procent till 6 procent. Möjligheten att tillämpa olika skattesatser på mervärdesskatteområdet regleras av mervärdesskattedirektivet. Sverige har tidigare utnyttjat möjligheten att tillämpa reducerad skattesats på tillträde till bland annat konserter, cirkus-, teater-, opera- och balettföreställningar samt andra liknande föreställningar. Syftet med förslaget är att främja dans och kultur i Sverige. Förslaget medför ändringar i mervärdesskattelagen (2023:200) och lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Konsekvenser för företag

Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar från 25 procent till 6 procent bedöms minska skatteintäkterna med 0,22 miljarder kronor 2026 (vid ett införande den 1 juli) och därefter med 0,44 miljarder kronor årligen. Förslagsställaren uppger att statistik över skattebasen för danstillställningar saknas. Bedömningen har därför gjorts utifrån annan tillgänglig statistik, i första hand Statistiska centralbyråns (SCB) statistik över hushållens konsumtion klassificerad utifrån COICOP (Classification of Individual Consumption According to Purpose).

Det är arrangören av danstillställningen som tillhandahåller tillträdet. Således är det i första hand arrangören av danstillställningar som berörs av förslaget. I de fall musiken på danstillställningen spelas av musiker kan även de indirekt påverkas. Denna påverkan kan se olika ut beroende på hur marknaden reagerar på den sänkta mervärdesskatten. I den mån förslaget leder till lägre priser kan efterfrågan öka på tillträdet vilket i sin tur kan innebära en ökad efterfrågan på musikernas tjänster. Förslagsställaren uppger dock att det saknas möjlighet att uppskatta storleksordningen av en eventuell ökning av antalet danstillställningar, bland annat beroende på att det saknas uppgifter om hur efterfrågan på danstillställningar påverkas vid en prisförändring. I den mån förslaget inte leder till lägre priser innebär det i

stället ett förbättrat ekonomiskt handlingsutrymme för arrangören som även kan tillfalla musikerna genom en ökad ersättning från arrangören. Det är svårt att bedöma hur det ökade ekonomiska handlingsutrymmet kan komma att fördelas mellan arrangörer och musiker, och detta kan också variera i olika delar av branschen. Använder arrangörerna det ekonomiska utrymmet till att framför allt investera i den egna verksamheten eller till att öka vinstmarginalerna är det tveksamt om det kommer musikerna till del. Exempel på arrangörer som påverkas av förslaget är restauranger, nattklubbar och arrangörer av dansfestivaler. Ett stort antal arrangörer av danbandstillställningar är kommunala aktörer, till exempel idrottsanläggningar eller ideella föreningar, däribland Folkets Hus och Parker som är undantagna från mervärdesskatteplikt och därför inte påverkas av förslaget. Musiker som kan påverkas av förslaget är framför allt diskjockeys och dansband men även andra musiker som spelar musik på dansställen där publiken företrädesvis dansar.

Det saknas offentlig statistik för att bedöma antalet arrangörer och musiker som kan påverkas av förslaget. Utifrån uppgifter från Danslogen, en hemsida med Sveriges största register över dansband och dansställen, och riksorganisationen Folkets hus och Parker, bedöms mindre än 200 dansställen som arrangerar dansbandstillställningar påverkas av förslaget. Utifrån uppgifter från Svenska artisters och musikers intresseorganisation (SAMI), och antalet danstillstånd som beviljades 2022 bedöms mycket övergripande att ytterligare omkring 600 arrangörer, utöver arrangörer av dansbandstillställningar, såsom nattklubbar berörs av förslaget. Sammantaget bedöms således att omkring totalt 800 arrangörer av danstillställningar kan beröras av förslaget.

När det gäller antalet musiker som kan påverkas av förslaget bedöms att det framför allt är diskjockeys som spelar musik på danstillställningar som kan påverkas av förslaget. Det saknas dock statistik för att bedöma antalet diskjockeys som kan påverkas. Enligt yrkesinformation på internet är de flesta diskjockeys egna företagare och får betalt per spelning medan vissa är anställda av exempelvis en restaurangkedja. När det gäller antalet dansband som kan påverkas av förslaget finns enligt Musikerförbundet cirka 20–25 dansband som spelar på heltid och omkring 30–35 dansband som spelar på deltid. Därutöver finns en större mängd dansband vilkas verksamhet är att betrakta som hobbymässig. Dessa spelar ofta på dansställen som drivs av ideella föreningar. Totalt bedömer Musikerförbundet att det finns omkring 500 aktiva dansband. På hemsidan Danslogen finns 504 dansband registrerade. En samlad bedömning är att de omkring 60 dansbanden som spelar på minst deltid kan beröras av förslaget. I de fall övriga dansband spelar på dansställen som påverkas av förslaget kan även de beröras av förslaget. De musiker som kan påverkas av förslaget ingår i SCB:s verksamhetsstatistik över artistisk verksamhet, SNI-kod 90010. Om de musiker som påverkas av förslaget är representativa för de genomsnittliga företagen i SNI-koden utgörs de till omkring 75 procent av enskilda näringsidkare, till omkring 20 procent av aktiebolag och de övriga 5 procenten utgörs av handelsbolag och ekonomiska föreningar. Trots att aktiebolagen är betydligt färre har de en total omsättning som är tre gånger så stor som de enskilda näringsidkarnas omsättning. Den genomsnittliga omsättningen för ett företag i denna SNI-kod uppgick till omkring 400 000 kronor 2022, vilket visar på att de musiker som berörs av förslaget bör vara mycket små företag.

Att samma skattesats tillämpas på tillträde till danstillställningar och tillträde till konserter, cirkus-, teater-, opera- och balettföreställningar eller liknande föreställningar uppges innebära att berörda företag inte behöver bedöma om det rör sig om en danstillställning eller en konsert. På samma sätt minskar gränsdragningsproblemen mot sådan idrottslig verksamhet som innefattar dans, exempelvis aktiviteter i dansstudios och liknande. Förslaget innebär att dagens konkurrenssnedvridning till nackdel för danstillställningarna försvinner. Däremot

uppstår nya konkurrensnedvridningar, framför allt mellan tillträden till danstillställningar och tillträden till liknande tillställningar utan dans som beskattas med 25 procent mervärdesskatt såsom en pub eller en restaurang. Denna konkurrensnedvridning bör dock inte vara av betydande karaktär eftersom det bedöms vara ovanligt att en pub eller restaurang utan dans tar betalt för tillträdet. Förslagsställarens samlade bedömning är att förslagets effekt på konkurrensen i ekonomin i sin helhet är begränsad. De administrativa kostnaderna uppges minska i och med att arrangörerna inte behöver ta ställning till om det handlar om ett tillträde till en danstillställning eller exempelvis en konsert som redan beskattas med 6 procent mervärdesskatt. De administrativa kostnaderna uppges öka då arrangörerna kan behöva hantera flera skattesatser och i situationer då nya gränsdragningsproblem uppstår mellan vad som är en danstillställning och vad som är en annan närliggande aktivitet som ska beskattas med normalskattesatsen. Sammantaget bedöms förslaget inte medföra några större förändringar av de administrativa kostnaderna för arrangörerna, men om de administrativa kostnaderna påverkas bör de minska något. Förslagets effekter för företagen bedöms sammantaget vara av begränsad karaktär, framför allt då förslaget berör få företag.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att samtliga delasppekter är godtagbart redovisade utom åtgärder för att begränsa förslagets kostnader och andra effekter där redovisning saknas. Det framgår tydligt hur förslaget är kopplat till EU-rätten och varför förslaget läggs fram. Det finns en redogörelse för vilka företag som kan komma att påverkas även om det saknas detaljerad bransch- och pristatistik. Det framgår även att de flesta företag som berörs är små. Det finns en viss uppskattning av hur kostnader och intäkter kan komma att påverkas, även om det uppges vara svårt att förutse hur det ökade ekonomiska handlingsutrymmet kan komma att fördelas mellan arrangörer och musiker. Såvitt Regelrådet kan förstå borde det uppskattade bortfallet av skatteintäkter åtminstone delvis motsvaras av minskade skattekostnader för berörda företag. Detta samband hade gärna kunnat utvecklas, även om befintlig information kan anses tillräcklig. Sammantaget bedömer Regelrådet att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen om konsekvensutredningar.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 25 juni 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Kjellström

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Kjellström
Föredragande